

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавничє Товариство, заікорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськїм Робітничєм Дїмї, на роїлї вулицї Пritchard і McGregor, у Вінніпегї, Манітоба.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

УНДІВЦІ РОЗГРАБИЛИ МАЙНО РІДНОЇ ШКОЛИ.

НА ОДИН ЦЕНТ НАРОДНОГО МАЙНА МУСИТЬ БУТИ ПІВТОРА ЗЛОДІЯ.

Українські робітничо-селянські часописи Західньої України вже від трьох років пишуть про грабіжницьку господарку в Рідній Школі, самими членами Головної Управи, що рекрутуються з партії Писудського, УНДО. Рідну Школу вже граблять УНДО-вці десяти років, аж в останніх роках викрили усі крадіжки в Рідній Школі робітничо-селянські делегати, що на короткий час попали в Головну Управу Рідної Школи. Пі про ті самі чорні діла партійців УНДО в Рідній Школі говорила раз-у-раз українська робітничо-селянська преса Західньої України, про розграблення майна Рідної Школи писали так само "Укр. Роб. Вісті" ще в 1928 році дня 19 липня, остерігаючи українських трудящих Канади й Злучених Держав не жертвувати ні одного цента на Рідну Школу, як довго нею будуть правити УНДО-вські грабіжники народного майна.

Придержуючись засади, що на один цент народного майна мусить бути півтора злодія, УНДО-вські партійці так хазяїнували майном Рідної Школи, що полишили в неї тільки одні-сінкі дзвінки, щоб скаликати дітей в школу, а решту розграбили. Власник нафтових полів в Дрогобичі А. Бучацький записав на Рідну Школу дорожніні перли, золоті годинники, ланцюжки, хрестики, бразовети, усе викладане перлами, перстені й ковтки з дорогими брилянтами — на загальну вартість \$5,650. Усі ті речі транспортував інспектор Рідної Школи найзапекліший УНДО-вєць Н. О. Макарушка з Дрогобича до Львова й за пару днів не стало в касі Рідної Школи ні тих дорожніностей, ні доларів, а на місці їх УНДО-вські патріоти підкинули шматинку з невеличкою пачкою паперів царських безвартісних рублів.

"ПРОДАЛИ" УНДІВЦЕВИ КАМЕНІЦЮ ШЕ ПІ ДО НЕЇ ДОПЛАТИЛИ.

Двоповерхову каменіцю на вулиці Гавзнера під ч. 12 у Львові "спродала" УНДО-вська Головна Управа Рідної Школи своєю фаміліягтові адвокатуві Бережницькому за \$750, ще й доплатила до тієї "спроданої" каменіці з каси Рідної Школи понад \$3,000 зотівкою. З кингарі Рідної Школи, що містилася на вулиці Руській, на пару кроків від офісів Головної Управи, самий начальник канцелярії Рідної Школи О. Подлуський переносив гроші до каси й подорозі в його пропадали гроші на половину менше. Вплинувши з Америки долари, скарбник радикала М. Маргак сховав гроші в кишеню й аж по кількох місяцях жертводавць жадавав поквіттовання, стали шукати по книгах касових, а грошей немає вписаних ніде. Немає й самих грошей.

Передадо товариство Шкільний Союз дуже дорогі меблі wraz з кімнатними обстановками Рідній Школі й треба лише було в тому самому будинку перенести ті меблі до Рідної Школи, подорозі ті меблі пропали й на сьогоднішній день. Головна Управа Рідної Школи виплатила начальникові Підлуському пару мільйонів польських грошей на купно добрих меблів на 5 кімнат, начальник канцелярії гроші забрав, а меблі такі не купив і досі.

Та що діється з тими дрібними грошіми, записаними в касові книги, говорити важко. Там при кожному замкненні рахунків повно усяких сторив на чималі суми. Та не лише гроші, меблі, але й книжки, призначені на бібліотеку Рідної Школи, теж кудись пропали. На ту бібліотеку збирав гроші й книжки самий УНДО-вський ватажок, польський відмаршалок і голова Просвіти Михайло Гадушинський й те кудись ділося. В Рідній Школі навіть викрадають головніші акта, коли вони не є бажані для УНДО-вських вождів, а вже про фальшування касових квітів, витрання на них грошевої суми годі й говорити. Оце вкортці подана грабіжницька господарка УНДО-вської Головної Управи в Рідній Школі.

Проти цієї розтратаї й злочинної господарки виступили робітники й селяни Західньої України повною силою на зїздах Рідної Школи і в своїй пресі. Рідна Школа стала перед загрозою повного занепаду. Українські трудящі перестали підтримувати Рідну Школу матеріально, стали відтягати від неї своїх дітей, вважаючи Рідну Школу не за народну інституцію, а УНДО-вську агенцію. Пі щоб рятувати свої захитані позиції в Рідній Школі, УНДО-вська Головна Управа змушена була покликати своїх правників, щоб "розсадили" справу продажі варієтсних річей, записаних на Рідну Школу А. Бучацьким й спродажі каменіці на вулиці Гавзнера у Львові.

КОМІСІЯ ПРИЗНАЛА ЗЛОДІЙСТВО І ПО ПИЛАТСЬКІ ВМИЛА РУКИ.

Комісія розслідувала й, оце на днях помістила свій звіт в пресі. Під заголовком "Вияснення" подає часопис львівський "Праця" звіт тієї УНДО-вської правної комісії, яка не то що не заперече тих грабіжництв, а навпаки, признає, що вони були. В склад комісії входили: др. Кость Левинський, як президент, судовий надрадник Роман Сосновський й о. проф. Олександр Бучацький, як члени комісії. Як бачимо, усі вони являються партійцями УНДО. По переслуханні УНДО-партійців

д-ра Макарушки, проф. О. Терацького, проф. М. Ластовецького, бувшого начальника канцелярії Рідної Школи О. Подлуського, скарбника М. Климкевича й ще інших УНДО-вців, комісія ствердила, що: "Ані сума марок польських з продажі згаданих преціозів, ані закуплені російські (царські) рублі не були контовані в касових книжках Товариства, ані не переходили через касу Товариства." У тому своєму "Виясненні" ще подає комісія заяву самого Макарушки, який перфозив ті дорожніні речі з Дрогобича до Львова: "А інспектор др. Остап Макарушка заявив при повновім переслуханні, що був хорий від травня 1921 р. так, що з тяжким трудом виконував обовязки шкільного референта до липня 1921 р. і тому не міг займатися тими справами". Значить, інспектор Макарушка, як тільки привіз оті дорожніні речі з Дрогобича до Львова, нагло комусь "захорів". Оцей саме Макарушка заговорив аж тепер за свою слабкість, бо ще в минулому році він утвердив в "Ділі", що царські рублі в той час був "люкративний інтерес".

І хоч комісія складалася з самих партійців УНДО, вона таки не важилася закрити чи затушувати грабіжницькі діла УНДО в Рідній Школі. У своїм кінцевім оренєнні та сама комісія говорить: "Розглянувши цю справу, Комісія устійнює, що особи, котрі переводили її, допустилися тяжких занедбань на шкоду Українського Робітничого Товариства. Доходити далше справу щодо осіб, котрі дійсно переводили цю справу й заступали УПТ—переходить компетенцію Комісії".

На простій мові так і кажеться: майно розікрали, а винників шукайте собі самі. Пі трудящі Західньої України вже давно знають, де шукати отих грабіжників народного майна. Їх найбільше постачають зараз на Західній Україні УНДО й радикали. УНДО й радикали сидять в Просвіті й там граблять її з народного майна вже до краю. УНДО й радикали засіли ще по Сільських Господарках та усяких Союзах Кооператив й там правлять теж по хижачьки. Вони й правитимуть аж до того часу, доки українські трудящі не проженуть геть народніх злодіїв від себе.

СТРАШНИЙ ВИЗИСК ТРУДЯЩИХ В ПОЛЬЩІ І ЗАХ. УКРАЇНІ.

Львів, 8 липня 1930.

В цілому капіталістичному світі у зв'язку з господарською кризою відбуваються масові звільнення робітників. Викладається на вулицю на нужду, голод і холод десятки, сотки, а навіть і тисячі трудящих, що втратили силу й здоров'я, довгі роки працюючи на капіталістів. Для прикладу можна навести факт, який на днях мав місце в панській Польщі, на Горішньому Шлеску. В містечку Заводю, біля Катовіц, одного дня звільнювало фабрику порцеляни й без всякого попередження позбавлено заробітків і хліба понад 600 робітників і робітниць. Робітники не отримали ніякого відшкодування, за те директори фабрики заробили на ліквідації в формі відшкодування по 20,000 доларів.

Не багато ліпша доля пролетарів, що залишилися при праці. Їм зменшують заробітну платню на 15, 20, а то й 30 відсотків. Від такого заробітку ні жити, ні вмерти. Взагалі в усіх капіталістичних країнах, починаючи доларовою Америку, а кінчаючи драгвентною панською Польщею, діється одне й те саме, а власне, що капіталісти і буржуазія в господарській кризі боронять свої грошенасити кишені в той спосіб, що одних робітників цілком звільняють від праці, а другим понижують заробітну платню на скільки хочуть.

Та мабуть найгірше положення трудящих міста і села у панській Польщі.

У важкій індустрії горішньо-шлеського, добровського та лодзького басейнів заробітні платня навіть кваліфікованого робітника і то в часах крайньої господарської конюнктури винюсила пересічно не більше 8 злотих (кодо 75 ц.) Навіть коли брати під увагу дешевість продуктів поживи в Польщі, ця заробітні платня була дуже погана. Становище змінюало в розпучливе з хвилею, коли ціле господарство Польщі почало переживати гостру кризу. Одна фабрика за другою взялася зменшувати число зайнятих в ній робітників, деякі зовсім ліквідували виробництво, а деякі працюють тільки дватри дні в тижді. Одначе не тільки менші фірми достосовуються до нової господарської конюнктури, але й зовсім великі підприємства важкого промислу. Вони достосовуються звичайно коштом визиску робітничої класи. Оставшим же на фабриках і заводах

жучи вже про дорогі літніська в межах Польщі є заповнені польською, українською й єврейською буржуазією й капіталістами. Якже ж тут дивуватися, коли з усіх сторін чути, що сільська біднота набрала такої ненависти до польсько-поміщицького ладу, що тільки чекає дня розплати... А поки що тут і там починає підійматися у зв'язку з жнивнами страйкова хвиля, щоб бодай в частині притупити вістря визиску.

Визиск бідних з боку багатієв, робітників з боку капіталістів, сільської бідноти з боку поміщиків і куркулів є невідомо складовою частиною капіталістичної системи господарки, що держиться силою штиків буржуазної влади і її

ПОСОЛЬСЬКА "НЕДОТОРКАНИСТЬ" В ПОЛЬЩІ.

Так польська поліція побила комуністичного соймового посла Павла Росяка на мітингу у Львові.

СОБАКАМ ДАЮТЬ ПЕНСІЮ, А ПРАЦЮЮЧИМ КЛОБА ПО ГОЛОВІ.

Всім відомо, кілька то недавня імперіалістична різня 1914-1918 р.р. пустила в світ незліди-вимо також усім і воєноне життя оцих нещасних жертв кровожадного капіталу. Капіталісти ніби славославляють усюди, що опікуються воєнними інвалідами, що дають пенсії оцим калікам-інвалідам. Але, кілька їх гине з голоду по міських сутеринах і сільських дїп'янах, без жалдої "допомоги" од капіталістів! Кілько їх гине по вулицях брукх великих міст в Америці, Англії, Німеччині і т. д. від кулі і палючої поліцейської, демонструючи з безробітними проти голоду, холоду й безробіття? Що й казати — адже це й не повинні три місяці тому, як поліція в Бухаресті привітала румунських інвалідів кулями й шаб-люками, як вони домагалися від капіталістичного уряду хліба й допомоги!

Отже "опіка" капіталістів над жертвами своєї "справедливості" аж надто ясна для всіх. Але це тільки для людей така "справедливість" і капіталістів. Для своїх собак капіталісти трошечки інакшу мають "справедливість". Послухайте!

В степітї Огайо, в Америці "помер" недавно пес, що в недавній війні, заслужив в аме-

риканській армії великих почесностей. Ці почесні дістала собака від капіталістів за те, що своїми здібностями помагала американській армії "ворога" побивати. За те собака дістала не тільки почесні від капіталістів, але й по війні 60 доларів місячної пенсії на добру їжу. Хоронено собаку на цвинтарі з усіми військовими почесностями. Як спускано собаку до гробу — відділ висїяка дав почесну сальву небіжикові.

Тепер скажіть, кілько з воєнних інвалідів не то вже 60 доларів, але немає й гроша допомоги! Ще скажіть, — кого з людей, що через воєне каліцтво, або недугу померли з нужди, хоронили так капіталісти з парадними, як генералів, та своїх собак? — Ясно, отже, Панам і собака своя бідні варта, як кожний трудящий селянин і робітник. І це треба за-тямити всім нам.

Фашістський "Новий Час", подаючи таку "культуру" подію своїм імостям, висноує: "Є це перший випадок в історії людства, щоб похорони пса відбувалися з почесностями, які віддається чоловікові". А ми скажемо, що це не перший випадок. Таких випадків, що капіталістам більш вартіша собака, як трудяща людина, є не то тисячі, — є їх цілі мільйони довкруги капіталістичної "справедливості".

БРІЯНОВІ НЕ ВИТАНЦЬОВУЄТЬСЯ З "ПАН-ЕВРОПОЮ".

Як відомо французькі імперіалісти заходилися під прапором об'єднання Європи організувати всєвропейську змову проти Радянського Союзу. З цією метою міністер закордонних справ Франції—Бріян звернувся з пропозицією до всіх держав організувати так звану "Пан-Европу", себто об'єднан-

ня капіталістичних держав всієї Європи в політичну і економічну спілку. Поки йшли балачки про "Пан-Европу" всі буржуазні політики ніби згоджувалися з проектом Бріяна, але коли дійшло до діла, то почалися звичайна в капіталістичному світі сварка. Наприклад, Італія майже зовсім відхилила

пропозицію Франції. Французька комуністична газета "Маніфест" зазначає, що Італія добивається провалу французьких планів "Пан-Европи" з метою політичного зближення з Америкою, бо Америка дуже вороже ставиться до об'єднання капіталістичних держав Європи. Італія сподівається, що відхиливши пропозицію Бріяна, здобуде собі ласку у американських капіталістів, а слідом за цим і позики в Америці, та міцного спільника проти Франції і Англії.

Німечка відповіла на французьку пропозицію трохи інша. Німці висовують цілу низку своїх умов для вступу в "Пан-Европу". Німеччина, наприклад, добивається, щоб їй повернули ті німецькі області, які відійшли підчас війни до Польщі. Але головна мета німецької ноти, просто поторгуватися: "а ну щось вдається заробити на цим ділі".

В зв'язку з цим звертає на себе увагу стуття французької газети "Матен", в якій часто висловлюється думка Бріяна. Ця газета одверто завядає, що сама думка про "Пан-Европу" полягає в спробі Франції організувати франко-німецьку політичну спілку, скеровану перш за все проти Радянського Союзу. Бріянова газета при цьому робить Німеччині багато ласих пропозицій, умовляючи її взяти участь в протирадянській спілці. Між іншим "Матен" пропонує Німеччині грошову допомогу від французьких банків та зменшення воєної данини і навіть уступок за рахунок Польщі. Цей виступ Бріянової газети дуже схвальновав польські політичні кола.

Як би там не було, але Бріянова "Пан-Европа" не витанцювується, хоча й він думав провести цей політичний гешетф під гаслом змови проти ненависного всієї буржуазній Європі Радянського Союзу. Суперечності в капіталістичному таборі, що досі гальмували усякі змови імперіалістів проти СРСР, стоять і тепер на перешкоді Бріянового хижачького пляну.

От і зараз, щоб спокусити Німеччину, прийшлося обіщити їй шматок польського державного тіла. Що там ще буде з того, а Польща вже надудла губки на Бріяна. А скільки ще буде таких образ та "неуважко" організаційних поки до балакаються, щоб сісти за стіл для ділової розмови? Кожний з цих змовів проти Радянського Союзу знає, що як не буде держати хвоста бубликом, що як тільки на хвилину стане віщею, його аразу зїсть вовк. Такою овескою боїться стати Італія, щоб не зів французький вовк. Польща—щоб не заргиз її німецький вовк, а Німеччина—щоб її всі разом не заїли.

Не витанцювується "Пан-Европа" у хижаків—всі у них якісь свої ухили та збочення—і капіталістичний віз єне краєчком прівви.

Олека Крук.

СПАСИТЕЛЬ У ТЮРМІ.

Буржуазія має тепер всюди своїх спасителів, фашістів-диктаторів. Котрий при владі, то про нього ми ще нічо не знаємо. Але є й такі, що вже мусіли уступити місце іншим, кращим слугам буржуазії. Одним з таких здеградованих спасителів є Пангальос, бувший фашістський диктатор Греції. Поготепер поставили під суд. Купував сукно для війська і заробляв на тому. Тепер йому за те дали 2 роки криміналу.

І треба йому було сукном торгувати — або, краще, треба йому було попадати в неласку банків і промисловців? Був би собі й до сьогодні сидів на троні та продавав сукно, розстрілював робітників і т. п. Бу в буржуазії так, — мовчи, слухай і... кради кілько хочеш. Як УНДО в кооперативах.